

כל כנויי פרק ראשון נדרים

א מיי פ"ו מהל' מירות
ה' ח סגמ לאון רכ:
יא ב ג מיי ע"ס פיה הל'
לא סגמ ע"ס:
יב ד מיי ע"ס פ"ח הליה
סגמ עשין קמ:
יג ה ו מיי פ"ד מהל'
מעשה הקרבנות הל' ח
סגמ ע"ס:
יד ז מיי פ"א מהל'
מירות הליט' סגמ
לאון רכ:

תורה אור השלם

1. כי תדר נדר
לקי אלקיך לא תאחר
לשלמו כי דרש קדשנו
לקי אלקיך מעפוף ותיקה בדך
תקא: דברים כג כב

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] בהר"ן ד"ה אלה למ"ד
מהלכת חיילה וכו'. דכיון
דחיילה עליה מירות ליכא
בל תאחר לעולם. נמתק
מינה לעולם: [ב] בהרא"ש
ד"ה וכו' פליגי וכו'.
י"ב למדתי ממנו דפלוגתא
דרי"ל במיר דף טו
ע"כ היא רק למ"ד לאו
שאב"מ לוקון עליו. או
בחסור מלקות פליגי. אבל
מלקות ממש ליכא ע"ש
וגליון הש"ס עלי במיר
דף פ" ע"ב:

תוספות

בגון שגדר והוא בבית
הקברות. דעניות
עמד לשם מירות לא חל
עליה עד דנפיק משט
ודיכי וקבל ויחול למירות
עליה הילכך קאי בכל
המחיר שמוטל עליו לנחת
וליהוי להסתחול מירות:
הנהיא למ"ד לא חיילא
עליה נירות בעודו בבית
הקברות. פלוגתא היא
בפס"ג דמיר דף ע"ו:
ועוד האמר בר בר רב
אשי ממתל כ"ע לא פליגי
דחיילא חס שותה ציין או
נגלה לוקה בעודו נמי
בצית הקברות חל מירות
עליו כי פליגי למלקי על
הטומאה חס התרו צו
בעודו לשם לא משס כי מיר
אזהר רבי יוחנן סבר כיון
דחיילא לענין שאר דינין
לקי ור"ש בן לקיש סבר לא
לקי משום טומאה דלכתי
לא חל עליו מירות טהרה
אבל ודאי חל המירות לענין
שאר דינין לשמותיו ולגלה
וא"כ מאי בל תאחר איכא:
ובי פליגי לענין מלקות.
לאו דוקא אלא כלומר לענין
מלקות דטומאה אבל מודה
דמלקות איכא חי שותה
יון או מנגלה ומשני אפי"ה
קאי בכל תאחר למירות
דטהרה חל עליו שיש לו

א לענין מלקות פליגי. למאן דאמר חיילא עליה מירות מלקין ליה
דמטמא עממו בצית הקברות ולמ"ד לא חיילא עליה מירות (א) דלא
מלקין ליה הואיל וצבית הקברות נדר. אבל לכולי עלמא לאלתר הוי
נזיר וליכא כל תאחר דאמרינן נמי אי אכל קס ליה צבל תאכל: דקא

מאחר לנוירות דטהרה. דלאחר מצע
ליה למיפק חוץ מצית הקברות ולמינור
נירותיה צטהרה: וכן נזיר. צעלמא
שטימא עממו צמויד אע"ג דמחלל
למירות קס ליה צבל תאחר דמירות
דטהרה: **רב אחא אמר.** מאי צל תאחר
איכא צמויר איכא צל תאחר דמגלחת
דכי נפקי ימי נירותיה צעי לגלח עממו
ולאיתוי קרצן ואי מאחר למגלחת קאי
צבל תאחר: ואפי' למ"ד **מגלחת אינה**
מעכבת. צקרצן אפי"ה מנזה לגלח
וקאי צבל תאחר צאותה מנזה: צבל
סאחר קרנצוטי. דאי משהי ליה
לקרצן עובר צבל תאחר: **כי דרוש**
ידרשנו אלו הטאות ואשמו. דמייצב (א)
אדס קאי עליהו צבל תאחר ולא
ליפיין מהא הקישא דנדרים: **מחו**
דסימא חידוש הוא. מעשה דמיר
ואדכי מקילי ציה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרנצוטי מיהאי קרא
דטאות ואשמות: **דלא מספיק ליה**
לחטאת נזיר. דלס אמר הרי עלי
חטאת נזיר לא אמר כלום ולא מייצב
ולא מידי משא"כ צשאר קרנצות דכל
קרצן שאמר אדס הרי עלי (חטאות)
כך וכך מתפס ומייצב לאיתוי וכיון
דחידוש הוא אימא לא קאי עליה צבל
תאחר (ב) צשאר קרנצות להכי איתרין
למייצב הכא לחקשי לנדרים דקאי
נמי צבל תאחר: **והא חטאת חלב**
דאינה מספיסה צנדי. דאי אמר הרי
עלי חטאת (ו) לא אמר כלום ואפי"ה
כי אכל חלב דמייצב להציא חטאת

קאי צבל תאחר: **הואיל ואם אמר הריני נזיר אפי' מהרצן.** כלומר
דאפילו צהרצן צלצד הזיר עממו הוי נזיר נמי לכל דהיינו חידוש דאיהו
לא נדר אלא צהרצן צלצד (ומיתסר) ואפילו הכי מיתסר ככל מידי
דמשכר והואיל ויחידוש הוא לא ליקום עליה צבל תאחר צשאר
קרנצות קממעטן נזיר הקישא צבל תאחר: **עד שזיור מוולן.**
דאי [אמר הרינין] נזיר מהרצן לא הוי כלום עד שזיור צכל אכתי
מאי חידושא איכא: **ועוד האי חידושא.** דקאמר לחומרלא הוא
והיינו חומרלא דאיהו לא נזיר אלא צדבר אחר והוי נזיר צכולן:

נזיר צנדי. דקילא שאינו יכול להתפיסה צנדי שאס אמר חטאת נזיר עלי והוא אינו נזיר לא אמר כלום והואיל וקילא סלקא דעתך
אמינא לא ליקום עליה צבל תאחר: ופרכינן הרי הטאות חלב. כלומר לא חל על החטאות דהכי מיקרי כוליה חטאת חלב אית צהו הך קולא.
ואפילו הכי קאי עליהו צבל תאחר והקישא למה לי: אפי' מן היצן הוי נזיר לכל לכל דיני נירות: **ועוד חידוש לחומרלא הוא.**
והכי מיימית מניה קולא דלא ליקום צבל תאחר: **הואיל ואם גילה על אחת משלשן.** חטאת ועולה ושלמים שזיור מציא. וכיון דלא
חמיירי אי לאו הקישא ה"א דלא ליקום עליהו צבל תאחר: (א) **הטאות חלב אפיא לנפריה.** ומש"ה אף על גב דאית צה קולא דאינו יכול
להתפיסה צנדי כיון דמנזה להציאה לכפר עליו דין הוא שיעצור צבל תאחר. אבל חטאת נזיר אית צה קולא דאין מתפיסה צנדי ולא מתסר
צה מידי דליקום עליה צבל תאחר ולמאי קאתיא אי להתיירו ציין און זין מנזה אלא רשות ואפילו למאן דאמר [לקמן י.] נזיר חוטא הוא אינו חוטא
גמור ועיקר קרצן לא אחי לכפרה. וקשה צעניי אכתי מיתי קרצן נזיר צמה הצד מחטאת חלב ושלמים ונראה לי דאין הכי נמי
אלא כיון דלאו מגופיה דקרא נפיק (א) אלא צמה הצד הקישא עדיפא דכל מה הצד כל דהו פרכינן: **והרי הטאות יולדת דלא אפיא**
לנפריה. ואפילו לר' שמעון דאמר צפרק המפלת (מה לא): **דיוולדת חוטאת היא דצשעה צכורעת ויולדת קופלת ונשצעת**
שלא חזקק לצעלה עיקר קרנצוה אינו צה על חטא שהרי אפילו יודעת צעמנה שלא הרהרה צדבר כלום מצאירה קרצן:

לעשות מירות דטהרה: משום בל תאחר דתגלחת. לעולם מיייר דשלים מירות צטהרה מכל מקום מנזה לגלח שערו
ולתרו חתת הדיר ומשהיה התגלחת עובר צבל תאחר משמע קאת לאחר שלשים יום לא גילה גלח מוקאמר דאיכא עליה
משום צל תאחר: בל תאחר קרבנותיו. אס השלים ימי מירותו ולא הביא איכא צל תאחר: דרוש ידרשנו אלו **הטאות**
ואשמות. דפשיטה דקרא כי מדור נדר לא תאחר לשלמו אבל צחובה לא אשמעין ונפקא מינה מדרשנו ומשמע ליה
חטאת נזיר צכלל שאר חטאות: מהו דתימא חידוש הוא שחודשה תורה בניור. ולקמן פריך מאי חידוש הוא הילכך
קרא' שזינו צכלל חטאת קמי'ן היקס דלעיל: דאי צחופים ליה לחטאת נזיר בניור. שאס אמר הרי עלי חטאת נזיר לא
אמר כלום דחטאת נזיר אינו צה צנדי וצנדיה ולהכי פריך מחטאת חלב דכמו כן אס לא אכל חלב ואמר הרי עלי חטאת
חלב לא אמר כלום וכן כל חטאת והא דנקט חלב וכו' רגילות דנקט חטאת חלב מכל שאר חטאות אבל י"מ דלא מתפיס
פירוש דא"כ לומר הרי זה חטאתו וי"ג דא"כ מאי פריך מחטאת חלב האמר צדיא צחולין דאס לא אמר הרי זה חטאתי
דאינו קרב: חידוש לחומרלא הוא. ואע"ג דכוכחא אחרימא אמר חידוש אע"פ שהוא לחומרלא כגון גבי עד וצמ מיהו
הכי פריך אדרבה כל שכן שיש לנו לומר שהוא צבל תאחר מ"ש משאר חטאות:

פירוש עד שיאמר הריני נזיר כסמא דהיינו מנוול: ועוד האי חידושא לחומרלא הוא. וכ"ש שיש לו לעצור צבל תאחר:

לא אמר הכי דא"כ הוה ליה נזיר לאלתר כדפרישנא מאי אמר לא
אפטר מן העולם וכיון שכן הוה ליה כחומר הכי עלי להציא קרצן
מיד דקס ליה צבל תאחר לאלתר. וצדין הוא דהוה מצי צבל לאוקמה
צחומר קודם שיעצרו צ' שנים אהא נזיר וצכי האי גוונא הוה ליה

צבל תאחר דקרנצות דלא עבר עד
ג' רגלים אלא מיהו כיון דלא מני
לאוקמא צחומר הרי עלי (א) צקרנצות
ודפרישית ואכטרין לחדושי תנאיה
נקט האי לשמועינן צדכי האי גוונא
קס ליה צבל תאחר לאלתר. כנ"ל
וצוה יאחסי ידי חובתי מכל מה
שעמעמו הרשאוניס צהלכה זו: **כגון**
שנזר והוא צצית הקצרות. שזרין
לנאת מיד ולקבל עליו מירות וני
לא נפיק קס ליה צבל תאחר:
הינחא למ"ד לא חיילא נזירות עליה
לאחרי. פלוגתא דר' יוחנן ור"ל
צפ"ג דמיר דף ע"ו (טו): **דלר' יוחנן אי**
אכיל ושתי יין צצית הקצרות לקי
דחיילא עליה מירות מיד ור"ל לא
חיילא עליה מירות מיד ולכי נפיק
מצית הקצרות רזין לחזור ולקבל:
אלא למ"ד מאחר חיילא עליה
מאי איכא למימר. דכיון דחיילא עליה
מירות ליכא צל תאחר אילעולס: **חיילא**
עליה נזירות מאחר. ולא רזין קצלה
כי נפיק. ולענין מלקות הוא דפליגי
אי לקי על אכילת ענבים צעודו
צצית הקצרות וכיון דחל עליה מירות
ולא רזין קצלה מאי צל תאחר איכא:
דקא מאחר ליה לנוירות דטהרה.

ומש"ה קס ליה צבל תאחר: **הואיל**
וכן. כלומר כיון דלמרת דאע"ג
דחל עליה מירות כיון דלא חיייל עליה
צטהרה איכא צל תאחר אף נזיר
טהור שטימא עממו צמויד עובר צבל
תאחר ולקי. דאע"ג דצבר אזוהריה

רחמנא טטומאה צמירי לאוי דכרצבי [וגמדר 1] לא טימא וכתיבי נמי על כל
נפשות מת לא יצא [נסן] ואמר נמי והימים הרשאוניס יפלו לאו למימרא
שלא יחא עליו עונש אחר אלא מילקא נמי לקי משום צל תאחר:
סגלחא מעכבת. פלוגתא היא דר"א ורבנן (מיר דף מו). דלר"א הא
דכתיבי ואחר יטהה הנזיר יין [וגמדר 1] היינו אחר כל המעשים כולן דהיינו
תגלחת והרצאת דמים ולרבנן מיד שהציא קרנצותיו מותר ציין:
צל תאחר קרנצוטי. להך אוקימתא אינו עובר צבל תאחר אלא לאחר
ג' רגלים: **אלו הטאות ואשמות.** וקרנצות נזיר הן צכלל:
מחו דסימא. אי לאו הקישא דנדרים: **דלא מספיק לה לחטאת**
נזיר עלי והוא אינו נזיר לא אמר כלום והואיל וקילא סלקא דעתך
אמינא לא ליקום עליה צבל תאחר: ופרכינן הרי הטאות חלב. כלומר לא חל על החטאות דהכי מיקרי כוליה חטאת חלב אית צהו הך קולא.
ואפילו הכי קאי עליהו צבל תאחר והקישא למה לי: אפי' מן היצן הוי נזיר לכל לכל דיני נירות: **ועוד חידוש לחומרלא הוא.**
והכי מיימית מניה קולא דלא ליקום צבל תאחר: **הואיל ואם גילה על אחת משלשן.** חטאת ועולה ושלמים שזיור מציא. וכיון דלא
חמיירי אי לאו הקישא ה"א דלא ליקום עליהו צבל תאחר: (א) **הטאות חלב אפיא לנפריה.** ומש"ה אף על גב דאית צה קולא דאינו יכול
להתפיסה צנדי כיון דמנזה להציאה לכפר עליו דין הוא שיעצור צבל תאחר. אבל חטאת נזיר אית צה קולא דאין מתפיסה צנדי ולא מתסר
צה מידי דליקום עליה צבל תאחר ולמאי קאתיא אי להתיירו ציין און זין מנזה אלא רשות ואפילו למאן דאמר [לקמן י.] נזיר חוטא הוא אינו חוטא
גמור ועיקר קרצן לא אחי לכפרה. וקשה צעניי אכתי מיתי קרצן נזיר צמה הצד מחטאת חלב ושלמים ונראה לי דאין הכי נמי
אלא כיון דלאו מגופיה דקרא נפיק (א) אלא צמה הצד הקישא עדיפא דכל מה הצד כל דהו פרכינן: **והרי הטאות יולדת דלא אפיא**
לנפריה. ואפילו לר' שמעון דאמר צפרק המפלת (מה לא): **דיוולדת חוטאת היא דצשעה צכורעת ויולדת קופלת ונשצעת**
שלא חזקק לצעלה עיקר קרנצוה אינו צה על חטא שהרי אפילו יודעת צעמנה שלא הרהרה צדבר כלום מצאירה קרצן:

לעשות מירות דטהרה: משום בל תאחר דתגלחת. לעולם מיייר דשלים מירות צטהרה מכל מקום מנזה לגלח שערו
ולתרו חתת הדיר ומשהיה התגלחת עובר צבל תאחר משמע קאת לאחר שלשים יום לא גילה גלח מוקאמר דאיכא עליה
משום צל תאחר: בל תאחר קרבנותיו. אס השלים ימי מירותו ולא הביא איכא צל תאחר: דרוש ידרשנו אלו **הטאות**
ואשמות. דפשיטה דקרא כי מדור נדר לא תאחר לשלמו אבל צחובה לא אשמעין ונפקא מינה מדרשנו ומשמע ליה
חטאת נזיר צכלל שאר חטאות: מהו דתימא חידוש הוא שחודשה תורה בניור. ולקמן פריך מאי חידוש הוא הילכך
קרא' שזינו צכלל חטאת קמי'ן היקס דלעיל: דאי צחופים ליה לחטאת נזיר בניור. שאס אמר הרי עלי חטאת נזיר לא
אמר כלום דחטאת נזיר אינו צה צנדי וצנדיה ולהכי פריך מחטאת חלב דכמו כן אס לא אכל חלב ואמר הרי עלי חטאת
חלב לא אמר כלום וכן כל חטאת והא דנקט חלב וכו' רגילות דנקט חטאת חלב מכל שאר חטאות אבל י"מ דלא מתפיס
פירוש דא"כ לומר הרי זה חטאתו וי"ג דא"כ מאי פריך מחטאת חלב האמר צדיא צחולין דאס לא אמר הרי זה חטאתי
דאינו קרב: חידוש לחומרלא הוא. ואע"ג דכוכחא אחרימא אמר חידוש אע"פ שהוא לחומרלא כגון גבי עד וצמ מיהו
הכי פריך אדרבה כל שכן שיש לנו לומר שהוא צבל תאחר מ"ש משאר חטאות:

[א] [מיר ע"ו טו:] (א) [נסן פ.],
[א] [מיר מ"ו.] (ד) [ר"ה]
[ה:] (א) [נכר"י דסותו]
טו. ד"ה חטאת וכו' וכן
בכריתות כב: מפרש טעמא
דכל חטאת סתם קרי חטאת
חלב ע"ש וע' בפ"ה הרא"ש
דהכא טעם אחרן, [1] [מיר
ג:] (1) [ס.ס.] (ח) ע"י
מש"כ ברש"י לעיל ג: ריש
העמוד. (ט) צ"ל כששאר,
(י) י"א צמיר, (כ) [ומאן
שיך לע"כ].

הגהות מהר"ב

(א) גב' רב אחא בר יעקב
אמר כגון דנדר והוא:
(ב) רש"י ד"ה לענין וכו'
(ג) מירות לא מלקין ליה
הואיל וצבית הקברות נדר
אבל: (א) ד"ה כי דרוש וכו'
דמייצב בהו אדס קאי וכו'
ולא ילפינן ליה לבזיר
מהאי הקישא: (ה) ד"ה
והא חטאת וכו' הרי עלי
חטאת חלב לא אמר:

גליון הש"ס

בהר"ן ד"ה חטאת חלב.
אלא במה הגר הקישא
עדיפא. וקשה לי הא וכו'
אינו דרך לימוד דין חדש
ממה מה הלא אלא דפשיטא
דקרא כי דרוש ידרשנו אלו
חטאות ואשמות כל חטאת
צכלל אלא דהיא מקום לומר
מסבא להוילאו מנכלל
חטאת נזיר כיון דקילא.
וכיון דלמטי צחלב ושלמים
אף דקיל איתתו צכלל
תאחר. ממילא מתי"ל לנאת
משפטיה דקרא דחטאת
מיר מכלל וא"כ ערש
הדין מחטאת מיר מקרא
דכי דרוש ידרשנו וי"ע:
בהרא"ש ד"ה נזיר מהו
אם נשתהיה. עיין טורי אבן
ר"ה דף ד' ד"ה ודקמות:

מוסף רש"י

כי דרוש ידרשנו אלו
הטאות ואשמות. סן
נדרשן ממך. שהרי חובה
הם מוטלין עליך (ד"ה ח.).
חטאת חלב. כל חטאת
סתם קרי חטאת חלב,
דכתיב חלב חמיר, דכתיב
(ויקרא ג) כל חלב וכל דס
לא חלבלו, וכתיב מותר.
פרשת חטאת (מנחה טו).
וכתיב ב' כריתות כב:.

פירוש הרא"ש

בגון שגדר והוא בבית
הקברות. ועובר צבל תאחר
אס עמד צאותה טומאה
ג' רגלים ולא נטירא למנות
מירות: **אלאחר חיילא**
עליה נירות מאי איכא
למימר. מאי צל תאחר
איכא ופלוגתא דרבי יוחנן